

2025

Godišnji **izveštaj o radu**
Udruženja Da se zna!

DA
SE
ZNA

Reč Izvršnog direktora

Dragi partneri, saradnici i prijatelji Udruženja Da se zna!,

Iza nas je jedna od najtežih godina za stanje ljudskih prava u Srbiji, a time i stanje LGBTQ+ prava. Godina je obeležena rastućim pritiscima na aktiviste i aktivistkinje za ljudska prava, studente i studentkinje, marginalizovane grupe i na sve ostale koji su podigli svoj glas u borbi za pravedno društvo. Zabeležili smo rekordan broj slučajeva govora mržnje i zločina iz mržnje nad LGBTQ+ osobama u Srbiji. Ni u jednom aspektu života LGBTQ+ osoba nema pomaka - Zakon o istopolnim zajednicama još uvek nije usvojen niti se o njemu govori, Zakon o rodnom identitetu nije ni tema, poverenje u institucije koje treba da nas štite je na rekordno niskom nivou...

Uprkos svim teškoćama, tim Udruženja Da se zna! ostao je dosledan svojoj misiji - da budemo oslonac LGBTQ+ osobama u Srbiji i njihov glas u najtežim trenucima. Predano smo radili na mapiranju i dokumentovanju govora mržnje i zločina iz mržnje motivisanih homofobijom i transfobijom, pružanju pravne i psihološke podrške onima koji su zbog svoje seksualne orijentacije ili rodnog identiteta doživeli neki oblik nasilja, a borili smo se i da se glas LGBTQ+ zajednice čuje i u manjim mestima u Srbiji. Nastavićemo da budemo oslonac zajednici i nećemo odustati od našeg glavnog zadatka - stvaranja društva u kojem nema mesta za nasilje i diskriminaciju po bilo kom osnovu.

Sadržaj

- 3** Da se zna! u brojkama
- 4** Programi
- 5** Mapiranje i dokumentovanje incidenata motivisanih homofobijom i transfobijom
- 6** Program psihološke podrške
- 7** Program pravne podrške
- 8** Program edukacije
- 9** Publikacije
- 12** Razgovori sa zajednicom
- 14** Škola LGBTQ+ aktivizma
- 17** Program javnog zagovaranja
- 19** Beograd Prajd
- 21** Prajd karavan
- 29** Promocija izveštaja Transfobija i homofobija u Srbiji 2024
- 33** Dodela nagrada za poseban doprinos borbi za poboljšanje položaja LGBT+ zajednice
- 37** Gde smo sve bili...
- 48** Pogled u budućnost

Da se zna! u brojkama

110

dokumentovanih slučajeva
nasilja i diskriminacije
motivisanih
homo_transfobijom

270

razgovora sa
psihologom putem
anonimnog četa

50

individualnih
psihoterapijskih seansi

10

podnetih krivičnih
prijava

150

pruženih pravnih saveta

Programmi

Mapiranje i dokumentovanje incidenata motivisanih homofobijom i transfobijom

U 2025. godini dokumentovali smo rekordnih 110 slučajeva nasilja, diskriminacije, govora mržnje i drugih incidenata motivisanih homo_transfobijom. Ova brojka sa jedne strane ukazuje na sve veće poverenje koje zajednica ima u naše udruženje, kojem se osobe iz godine u godinu sve više obraćaju kada dožive incident, a sa druge svedoči temeljnijem i kvalitetnijem procesu prikupljanja i dokumentovanja slučajeva koje naš tim mapira. U poslednje dve godine, poseban fokus stavljen je i na slučajeve koji se događaju u onlajn prostoru, što je sfera koja je do tada bila zanemarena u našem procesu mapiranja i dokumentovanja.

Tokom 2025. godine Udruženje Da se zna! obezbedilo je 50 individualnih psihoterapijskih seansi za LGBT+ osobe kojima je potrebna psihološka podrška, a koje ne mogu samostalno da je priušte. Dodatno, sa našim psihoterapeutima povezali smo veliki broj osoba koje su nam se obratile za preporuku, kako bi bile sigurne da je njihov terapeut_kinja stručno lice, kod kojeg neće naići na diskriminaciju.

Naš tim za psihološku podršku, koji čine mladi, izvrsni psiholozi i psihološkinje, neprekidno radi tokom cele godine kroz različite forme. Naš anonimni čet sa psiholozima, koji se kontinuirano održava dvaput nedeljno putem našeg veb sajta, jedna je od najviše korišćenih usluga koje naše udruženje nudi. Samo u 2025. godini naši psiholozi i psihološkinje obavili su preko 270 razgovora putem anonimnog četa. Psihološka QnA sekcija putem našeg Instagram naloga takođe je oblik podrške koji zajednica naših pratilaca_teljki rado koristi, te smo u 2025. godini pružili čak 115 stručnih saveta i odgovora na pitanja koja su ovim putem pristigla. Dodatno, ove godine smo organizovali psihološku radionicu osnaživanja za kvir osobe, koja će, nakon pozitivnih ocena učesnika i učesnica, izvesno biti ponovo organizovana u narednoj godini.

Tokom 2025. pravni tim Udruženja Da se zna! pružio je preko 150 besplatnih pravnih saveta LGBTQ+ osobama koje su zatražile pravnu podršku. Tim je podneo i 10 krivičnih prijava za govor mržnje i pretnje na internetu, kao i za fizičke napade motivisane homofobijom i transfobijom. Nastavili smo da zagovaramo za brže i efikasnije procesuiranje zločina iz mržnje i bolji rad institucija.

Program edukacije

Program edukacije Udruženje Da se zna! sprovodi u različitim oblicima i on je usmeren ka različitim društvenim grupama. Naše neprekidno onlajn prisustvo, sa preko 30 000 pratilaca_teljki na profilima naše organizacije na društvenim mrežama Instagram, Fejsbuk, X i Tiktok omogućava nam neprekidan prostor za edukaciju kako naše zajednice, tako i šire javnosti. Naša izdavačka delatnost takođe je ključan deo programa edukacije, i ove godine smo izdali nekoliko publikacija čiji je edukacija zajednice, saveznika_ca i šire javnosti na različite teme glavni cilj. Osim toga, Da se zna! sprovodi program edukacije kroz rad sa zajednicom uživo, sa posebnim fokusom na kvir osobe van Beograda. Od ovih aktivnosti izdvajamo rad sa kvir zajednicom u Nišu i Kragujevcu u okviru naše akcije Prajd karavan, a naročito Školu LGBTQ+ aktivizma, kroz koju smo ove godine obezbedili četvorodnevni program edukacije za kvir aktiviste_kinje iz gradova širom zemlje. Dodatno, tokom Nedelje ponosa organizovali smo tradicionalne Razgovore sa zajednicom, seriju razgovora koji imaju cilj da okupe zajednicu u bezbednom i prijatnom okruženju, kako bismo zajedno razgovorali o temama koje su nam važne.

Tokom 2025. godine naše Udruženje produkovalo je četiri ekspertske publikacije.

Početkom godine izdali smo publikaciju “Zlatni i ostali kavezi: Rodno zasnovano i porodično nasilje nad kvir ženama”, koja intersekcionalnim pristupom analizira specifičan položaj kvir žena u našem društvu, odnos mizoginije i homofobije i transfobije, kao i klasni položaj u odnosu na rodnu i seksualnu diskriminaciju, te tematizuje pitanje nedostatka adekvatne pravne zaštite za kvir žene.

Potom smo objavili dve publikacije koje se specifično tiču nasilja i diskriminacije u onlajn prostoru: “Priručnik za prepoznavanje štetnih medijskih narativa” i izveštaj o neetičnim vestima o LGBT+ osobama prikupljenim u 2024. i 2025. godini. Posebno Priručnik osmišljen je upravo kao jednostavan alat koji sadrži ključne informacije za prepoznavanje lažnih vesti, napisan tako da bude razumljiv zajednici i široj javnosti, bez obzira na prethodno znanje o ovoj temi.

Publikacije

Konačno, u septembru smo objavili i naš redovni godišnji izveštaj o incidentima motivisanim homo_transfobijom “Transfobija i homofobija u Srbiji 2025”. Ova publikacija predstavlja kvalitativnu i kvantitativnu analizu svih slučajeva koje je Udruženje Da se zna! dokumentovalo tokom prošle godine i ujedno je jedini izvor podataka o zločinima motivisanim homofobijom i transfobijom u zemlji, zbog čega predstavlja dragocen zagovarački alat, ali i svedočanstvo o teškom položaju u kom se nalazi LGBT+ populacija u Srbiji.

Tradicionalno smo u sklopu Nedelje ponosa organizovali naše Razgovore sa zajednicom, seriju razgovora gde okupljamo zajednicu da razgovaramo o temama koje su nam važne u bezbednom i prijatnom okruženju, u kom se svako oseća dobrodošlo da govori i misli, bez straha od osude.

Razgovor sa zajednicom na temu: "Prajd u regionu" moderirao je Danijel Kalezić, organizator Crnogorskog Prajda, a govorili su: Dina Bajrektarević, organizatorica BH Povorke Ponosa; Apolostolos Karabairis, organizator Solun Prajda; i Nikola Brkljač, organizator Beograd Prajda.

Razgovor sa zajednicom na temu: “O važnosti ulaganja u mentalno zdravlje LGBT+ aktivista_kinja”, organizovan u saradnji sa Grupom IZAĐI, moderirala je Ivana Volf iz Grupe IZAĐI, a govorili su Sofija Komar iz Udruženja Da se zna!; Jelena Mitić iz Potent Nacionalnog centra za reproduktivno zdravlje; Nikola Kulizić iz Grupe IZAĐI i Aleksa Savić, Izvršni direktor Grupe IZAĐI.

Razgovori sa zajednicom

Škola LGBTQ+ aktivizma

Krajem godine održali smo prvu Školu LGBTQ+ aktivizma za devet polaznika_ca iz različitih gradova širom Srbije, na kojoj su dobili priliku da kroz četiri dana od eminentnih predavača_ica uče o različitim aspektima aktivističkog rada i borbe za poboljšanje položaja LGBTQ+ osoba u Srbiji.

Polaznici_e su od Vladimira Pavlovića, Programskog direktora Beogradske otvorene škole, učili o javnom zagovaranju; od Dragoslave Barzut, Menadžerke programa za javne politike u Građanskim inicijativama, slušali su predavanje o istoriji LGBTQ+ pokreta, kao i o javnom okupljanju, protestima i građanskoj neposlušnosti; a od Alekse Krstića, Programskog koordinatora Hartefakt Instituta, o interseksionalnosti i povezanosti LGBTQ+ pokreta sa drugim pokretima i društvenim grupama. Od Izvršnog direktora našeg Udruženja Bojana Lazića polaznici_e su učili o pravnim mehanizmima zaštite LGBTQ+ osoba, a poseban fokus stavili smo i na očuvanje mentalnog zdravlja aktivista_kinja, o čemu je polaznicima_ama govorila psihološkinja i psihoterapeutkinja Jelena Zulević. Školu smo završili radionicom osnaživanja koju su sa učesnicima_ama sprovele naše saradnice iz tima za psihološku podršku Sofija Komar i Anđela Nikolić.

Ova škola predstavlja korak u usmeravanju entuzijazma aktivista_kinja u konkretne akcije, kroz davanje znanja, veština i alata neophodnih za artikulisanje njihovih aktivističkih ideja. U aktivistima_kinjama koji su prošli Školu LGBTQ+ aktivizma vidimo buduće lidere_ke našeg pokreta koji će na nove i hrabre načine nastaviti borbu za stvaranje društva u kom ima mesta za sve i u kom svako ima priliku da ostvari svoje pune potencijale i autentičnost. Sa radošću najavljujemo da ćemo naredne godine upisati sledeću generaciju polaznika_ca Škole LGBTQ+ aktivizma i radujemo se novim ljudima sa kojima ćemo raditi.

Program javnog zagovaranja

Rad programa javnog zagovaranja oslanja se prvenstveno na podatke koje Udruženje Da se zna! prikuplja o slučajevima nasilja i diskriminacije prema LGBT+ osobama, te je naš godišnji izveštaj o incidentima motivisanim homofobijom i transfobijom naš glavni zagovarački alat i osnova na kojoj temeljimo zahteve koje komuniciramo ka domaćim i međunarodnim institucijama, te široj javnosti. Dodatno, osim zahteva koji se tiču potrebe za boljom primenom postojećih zakona koji bi trebalo da štite kvir osobe od nasilja i diskriminacije, na ovaj način komuniciramo i potrebu za pravnim regulisanjem naših života i usvajanjem Zakona o istopolnim partnerstvima i Zakona o rodnom identitetu i pravima interseks osoba.

O problemima i potrebama LGBT+ zajednice govorili smo u medijima, i to kroz čak 10 studijskih gostovanja, kao i kroz brojne intervjuje i izjave, a o našem radu mediji su izveštavali izuzetno mnogo, posebno u vezi sa našom akcijom Prajd karavan, o kojoj su medijski portali izvestili kroz najmanje 80 članaka. U televizijskim gostovanjima govorili smo na različite teme, najviše o zločinima motivisanim homo_transfobijom, ali i komentarisali aktuelna društveno-politička zbivanja i postupke predstavnika_ca vlasti.

Beograd Prajd

Da se zna! je uzeo veliko učešće u organizovanju Beograd Prajda 2025. godine: kroz Organizacioni odbor Beograd Prajda, kao i radne timove za komunikacije, međunarodnu zajednicu i odnose sa institucijama, ali je posebno značajan doprinos bila organizacija Prajd karavana, serije Prajd protesta širom zemlje.

Tokom Nedelje ponosa održali smo dva Razgovora sa zajednicom, kao i promociju godišnjeg izveštaja o incidentima motivisanim mržnjom prema LGBTQ+ osobama: "Transfobija i homofobija u Srbiji 2024".

Prajd karavan

Jedna od najvidljivijih aktivnosti našeg udruženja u 2025. godini bio je Prajd karavan, serija malih Prajd protesta u gradovima širom zemlje, odnosno u Nišu, Leskovcu, Kragujevcu, Čačku i Užicu, dok je protest u Kruševcu zabranjen od strane policije.

Na protestima smo istakli ovogodišnji slogan Beograd Prajda - "Za porodicu" sa namerom da naglasimo da LGBT+ osobe ne traže posebna prava, već želimo isto što i svi drugi ljudi - ljubav i prihvatanje, prvenstveno kod svojih najbližih, u porodici. Želimo i da porodice koje stvaramo sa svojim izabranim partnerom ili partnerkom budu pred zakonom prepoznate. A posebno smo ovim protestima pozivali LGBT+ osobe na Beograd Prajd, gde negujemo ljubav i zajedništvo - porodične vrednosti.

Prajd protest u Nišu protekao je mirno, uz veliku medijsku praćenost, posebno lokalnih medija, skup je trajao punih pola sata, koliko je i planirano, a pored troje predstavnika_ca Da se zna! skup je činilo i pet hrabrih aktivista_kinja iz Niša.

NIŠ

Prajd protest u Leskovcu protekao je uz velike tenzije i skup su obezbeđivale velike policijske snage. Veći broj ljudi okupio se u pokušaju da sabotira naš skup, te su uz verska obeležja, pesme i obrede demonstrirali protiv našeg skupa. Pojedini su ulazili u verbalne sukobe sa učesnicima_ama i policijom i pretili nasiljem. Iako je obezbedila skup, leskovačka policija nije, koliko nam je poznato, sankcionisala nijedno lice koje nam je ugrožavalo bezbednost. Skup je izazvao burne reakcije i bio praćen od strane lokalnih medija.

Leskovac

Prajd protest u Kragujevcu bio je od svih najuspešniji. Skupu se priključilo osam osoba iz Kragujevca i drugih gradova u okolini, a nekoliko građana i građanki se okupilo sa strane da nam pruži podršku. Skup su, takođe, propratili mediji. Atmosfera je bila prijatna i radosna, dogodio se samo jedan manji verbalni incident, koji je policija brzo sankcionisala.

Kragujevac

Uoči dolaska u Kragujevac i Kruševac Udruženje Da se zna! podnelo je krivičnu prijavu protiv deset lica koja su nam putem društvenih mreža pretila nasiljem i ubistvom. Do danas ne znamo da li je ijedno od ovih lica procesuirano. Pola sata pre održavanja skupa u Kruševcu, na trgu gde je trebalo da održimo protest okupilo se između 50 i 100 huligana sa predmetima opasnim po život, kada nam je iz policije saopšteno da policija ne može da nam garantuje bezbednost i da nam se skup zabranjuje iz bezbednosnih razloga. Pisanu i zvaničnu zabranu nikada nismo dobili.

Kruševac

Prajd karavan u Čačku i Užicu bio je na mnogo načina najizazovniji. Najpre smo inicijalno najavljene skupove, koji su planirani da se održe krajem avgusta, bili prinuđeni da odložimo zbog velikih političkih tenzija u Čačku, koje su učinile atmosferu isuviše nebezbednom za održavanje skupa. Skupove smo održali početkom oktobra i oba su prošla u dosta tenzičnoj atmosferi. Oba skupa su na institiranje policije pomerena u termine značajno ranije od prijavljenih jer su to bili jedini termini kada je policija mogla da garantuje bezbednost učesnicima_ama skupa. U oba grada skupovi su trajali svega desetak minuta.

Čačak i Užice

U Užicu su na dan uoči skupa na zgradi Skupštine Užica osvanuli su grafiti “Ubij pедера”, “Kolji pedere”, “Smrt pederima” i “Dođite, nećete se vratiti”. Do našeg dolaska grafiti su prekrečeni, ali su tenzije bile velike i skup je prošao u izuzetno neprijatnoj i nebezbednoj atmosferi. Građani su nam pretili, ulazili u verbalne sukobe i sa učesnicima_ama i sa policijom, a u jednom trenutku je na nas bačena i jaka petarda. Skup je takođe morao biti prekinut ranije iz bezbednosnih razloga.

Čačak i Užice

U Čačku se veoma brzo “pročulo” da je skup počeo i gde se nalazimo, te su navijači počeli da se okupljaju u okolini i policija je insistirala da skup prekinemo. Ipak, pre toga je naš skup posetila i jedna žena sa dvoje male dece, koji su uzeli naše zastave i kratko se zadržali među nama.

Uprkos velikim tenzijama u većini gradova, jedino u Kruševcu nismo uspeli da održimo skup, i naše zastave zavijorile su se, makar na kratko, u nekim od najkonzervativnijih i najhomofobičnijih gradova u zemlji. Iz svakog grada koji smo posetili dobijali smo poruke kvir ljudi, koji su nam se javljali da nam kažu koliko im znači što smo posetili njihov grad, čak i ako oni nisu uvek imali hrabrosti da nam se pridruže.

Čačak i Užice

Promocija godišnjeg izveštaja o incidentima motivisanim mržnjom prema LGBT+ osobama “Transfobija i homofobija u Srbiji 2024” u Evropskoj kući

Udruženje Da se zna! je u Evropskoj kući predstavilo osmi redovni godišnji izveštaj o incidentima motivisanim homofobijom i transfobijom u Srbiji "Transfobija i homofobija u Srbiji 2024". Izveštaj sadrži kvantitativnu i kvalitativnu analizu incidenata (govora mržnje, zločina iz mržnje i diskriminacije) nad LGBT+ osobama u Srbiji koji su se desili tokom 2024. godine. Ukupan broj incidenata motivisanih homofobijom i transfobijom u Srbiji prethodne godine je bio 105, što predstavlja najveći broj incidenata motivisanih mržnjom nad LGBT+ osobama od kada Da se zna! vrši monitoring i dokumentovanje govora mržnje, zločina iz mržnje i diskriminacije prema LGBT+ osobama.

Na početku događaja, učesnicima_ama su se obratili zamenica ambasadora Evropske unije u Srbiji gospođa Plamena Halačeva, šef misije Saveta Evrope u Beogradu gospodin Janoš Babić i Izvršni direktor Udruženja Da se zna! Bojan Lazić.

Nakon prezentacije izveštaja održana je panel diskusija o različitim aspektima borbe za bolji položaj LGBT+ prava u Srbiji na kojoj su govorili: gospođa Brankica Janković, Poverenica za zaštitu ravnopravnosti; Velimir Milošev, predsednik Upravnog odbora Krovne organizacije mladih Srbije; Ivana Jelača, izvršna direktorka Instituta za medije i različitosti - Zapadni Balkan i Aleksa Savić, izvršni direktor Grupe IZADl, a razgovor je moderirao Matija Stefanović.

**Dodela nagrada za
poseban doprinos
LGBT+ zajednici**

Na proslavi devetog rođendana našeg Udruženja tradicionalno smo dodelili nagrade u tri kategorije za poseban doprinos poboljšanju položaja LGBT+ osoba u zemlji.

Nagradu za kvir osobu godine dodelili smo Andreju Obradoviću, gej momku koji je bio žrtva policijske torture samo zato što je gej, nakon čega je izašao u javnost i postao aktivista i borac za pravdu.

Nagradu za saveznicu godine dodelili smo direktorki OŠ Petar Kočić u Inđiji Svetlani Pešut koja je hrabro stala u odbranu svojih učenica. Grupa od tri devojčice je u ovoj školi na temu tolerancije napravila pano, gde su nacrtale duginu zastavu i dve devojčice kako se drže za ruke, uz poruke "Gej je okej" i "Tolerancija nije strana reč", zbog čega su bile žrtve napada i optužbi pojedinih roditelja, a potom, kada je jedan roditelj slikao pano i okačio ga na Fejsbuk, i konzervativnih javnih ličnosti, političara i medija. Direktorka Pešut je nedvosmisleno stala u odbranu pravih vrenosti i zaštitila svoje učenice.

Nagradu za kvir kolektiv godine dodelili smo dreg kolektivu “Harem Girls”, koji je učestvovao na ovogodišnjoj Pesmi za Evroviziju, zbog čega su zadobile veliku popularnost i vidljivost, ali se našle i na meti napada konzervativnih homo_transfobičnih struja i individua. Članice kolektiva “Harem Girls” su za samo nekoliko meseci učinile ogromne iskorake u normalizaciji postojanja kvir osoba, u edukaciji na temu roda i seksualnosti, kao i u popularizaciji dreg umetnosti u mejnstrimu.

Gde smo sve bili...

Izvršni direktor Udruženja Da se zna! Bojan Lazić učestvovao je na **YOU(th) CARE info sesiji** i umrežavanju sa organizacijama iz drugih gradova u Srbiji u organizaciji Instituta za medije i različitost - Zapadni Balkan.

Programski koordinator Matija Stefanović učestvovao je na Hartefaktovom **Programu za Lidere_ke u oblasti ljudskih prava.**

Matija je u okviru **festivala Rod.bina** u organizaciji Bazaart-a održao predavanje na temu: Pojmovnik rodnih identiteta i rod u zakonima, kao uvod u ovaj festival, posvećen rodu i transrodnosti. Deo programa ovog festivala bilo je i izvođenje predstave Pre nego što počnemo, u produkciji Hartefakta, u kojoj igra naš Matija.

April

Bojan Lazić učestvovao je na **SI Leader Lab programu u Stokholmu** u Švedskoj, koji je okupio preko 100 lidera i liderki civilnog društva iz Istočne Evrope, Zapadnog Balkana i Turske, u organizaciji Švedskog Instituta. Cilj programa bio je da ojača kapacitete organizacija koje su posvećene borbi za demokratiju, ljudska prava i slobodu izražavanja. Bojan je ovom prilikom posetio je švedski parlament Riksdag i razgovarao sa poslanikom Socijaldemokratske partije Denisom Begićem.

Matija Stefanović, sa predstavnicima_ama drugih OCD, predstavljao je Da se zna! **na sastanku Kancelarije Saveta Evrope u Beogradu**, odeljenja Saveta Evrope za pitanja seksualne orijentacije, rodnog identiteta i izražavanja, i polnih karakteristika (SOGIESC) i odeljenja Saveta Evrope za saradnju u oblasti borbe protiv diskriminacije (ADCU), koji je održan u susret Međunarodnom danu borbe protiv homofobije, bifobije i transfobije (IDAHOT), gde se razgovaralo sa Janošom Babićem, šefom Kancelarije, i Evgenijom Giakamopulu, šeficom odeljenja za SOGIESC, o aktuelnim dešavanjima u Srbiji i mogućim narednim koracima u borbi protiv homo_transfobije, a predstavljene su i usvojene i predstojeće politike Saveta Evrope.

Maj

Bojan Lazić govorio je na panelu u okviru **Novosadske nedelje ponosa** zajedno sa Jelenom Kotević iz kancelarije Poverenika za zaštitu ravnopravnosti i Jovanom Raonićem, aktivistom Grupe Izadi, o pravnim izazovima pri promeni ličnih dokumenta za transrodne osobe i drugim pravnim izazovima sa kojima se kvir osobe susreću.

Matija Stefanović učestvovao je na **“Queer Praxis” školi o antifašizmu**, u organizaciji Trans Mreže Balkan i kolektiva Talas TIRV.

Matija Stefanović je ispred Da se zna! bio u Tirani **na treningu o radnim pravima za LGBT+ aktiviste_kinje iz zemalja Zapadnog Balkana i Turske u organizaciji ERA regionalne organizacije za ljudska prava LGBT+ osoba**. Učesnici_e programa učili su o radnim pravima i zaštiti LGBT+ radnika_ca u regionu, kreirali strategije za saradnju sa sindikatima i zaposlenima, razvijali načine za borbu protiv nasilja i diskriminacije LGBT+ osoba na radnom mestu, te uključivanju privatnog sektora u borbu za bolji položaj kvir osoba na radnom mestu.

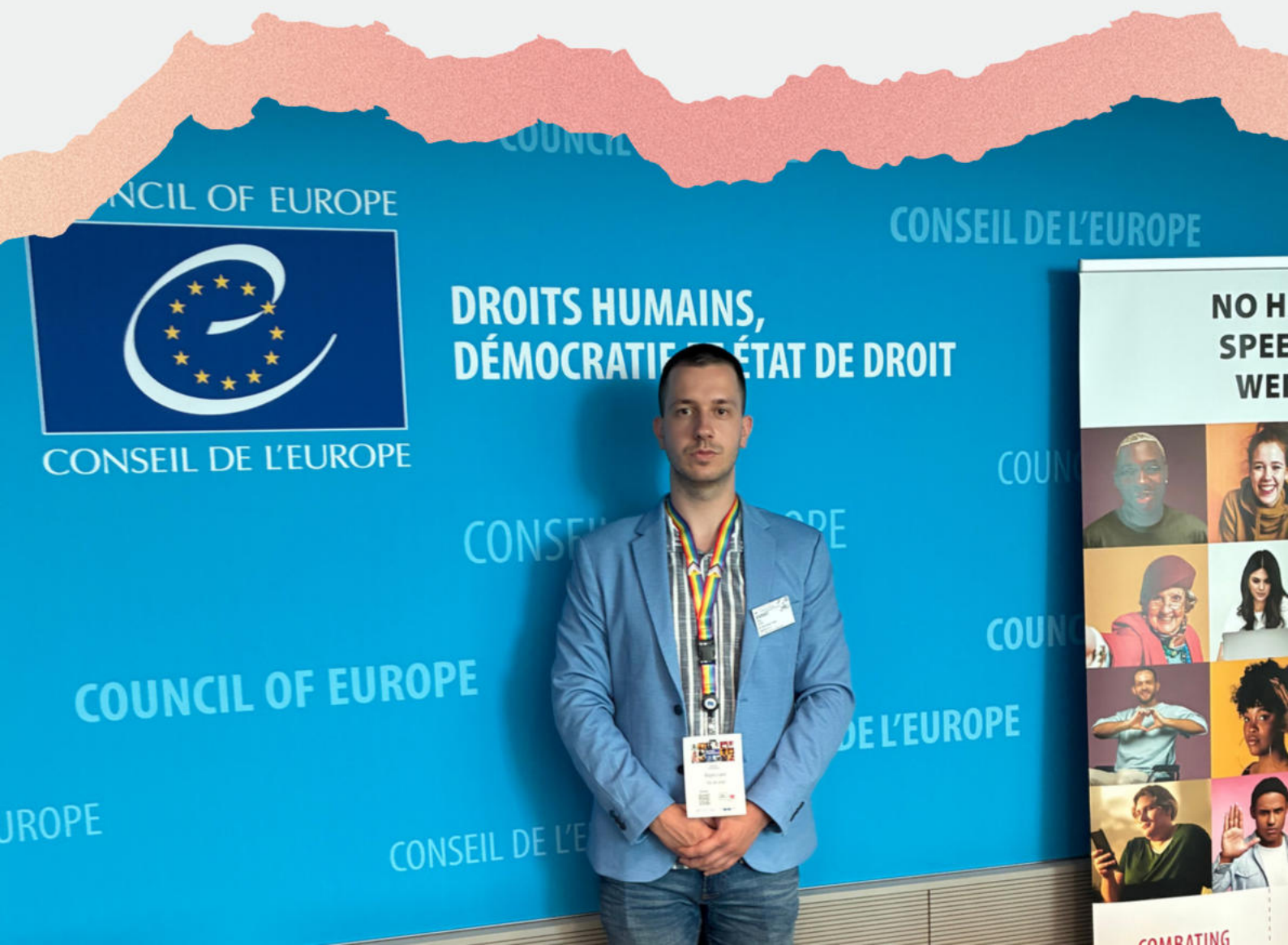
U organizaciji **Centra za kulturu Božidarac** Bojan Lazić govorio je na interaktivnom predavanju u čast **Međunarodnog dana borbe protiv homofobije, bifobije i transfobije**.

Maj

Bojan Lazić učestvovao je **na konferenciji “No Hate Speech Week”, koja se održavala u sedištu Saveta Evrope u Strazburu**, u organizaciji Saveta Evrope. Konferencija se održavala povodom 18. juna - Međunarodnog dana borbe protiv govora mržnje, sa ciljem da okupi aktere iz različitih zemalja kako bi razmenili iskustva, dobre prakse i zajednički se borili protiv govora mržnje i diskriminacije u Evropi i šire.

Bojan Lazić učestvovao je **na godišnjem okupljanju alumna_kinja Fondacije za otvoreno društvo - Zapadni Balkan**, koje se održavalo u Draču u Albaniji.

unr

Bojan Lazić učestvovao je **na ILGA-Europe godišnjoj konferenciji** koja se održavala u Viljnusu u Litvaniji. Konferencija je okupila preko 400 LGBTQ+ aktivista_kinja iz Evrope i Centralne Azije sa ciljem da zajedno rade na strateškom planiranju i jačanju pokreta.

Oktober

Bojan Lazić sastao se u novembru u **Evropskom parlamentu u Briselu sa poslanikom iz grupe Zelenih Gordanom Bosancem** i razgovarao o aktuelnoj društvenoj situaciji u Srbiji i stanju ljudskih prava. Tom prilikom, Izvršni direktor Da se zna! je gospodinu Bosancu uručio godišnji izveštaj Udruženja Da se zna! o incidentima motivisanim homofobijom i transfobijom u Srbiji i naglasio da nema pomaka u poboljšanju položaja LGBT+ osoba u Srbiji, a da broj homofobičnih i transfobičnih incidenata raste iz godine u godinu.

Kasnije istog meseca Bojan Lazić predstavljao je Da se zna! **na četvorodnevnoj LGBTIQ+ regionalnoj konferenciji “ERA at 10: Building What’s Next - Brave, United, Unstoppable!”** koja se održala u Prištini. Konferencija je okupila LGBTIQ+ aktiviste i aktivistkinje iz država regiona Zapadnog Balkana i Turske. Konferenciju je organizovala ERA regionalna organizacija za prava LGBT+ osoba Zapadnog Balkana i Turske, koja obeležava 10 godina postojanja, zajedno sa CEL Kosovo.

Novembar

Matija Stefanović je predstavljao Udruženje Da se zna! i Beograd Prajd na **evropskom samitu organizatora_ki Prajdova Evrope: “UNSTOPPABLE Pride Organizers Summit”** u organizaciji **Ilga Europe** i Ljubljana Pride Asocijacije. Cilj samita bila je sticanje i razmena znanja i iskustava, međusobno povezivanje organizatora_ki Prajdova, te razvijanje mreža podrške među Prajdovima širom Evrope.

Novembar

Bojan Lazić je na **Forumu omladinske politike 2025 - Bezbednost: pravo, a ne zahtev**, u organizaciji Krovne organizacije mladih Srbije, govorio o položaju i bezbednosti LGBT+ mladih na panelu pod nazivom Nebezbedni u svakodnevnom životu, zajedno sa Uglješom Surdučkim iz Blokada INFO i Jelenom Hrnjak iz organizacije ATINA, dok je razgovor moderirala Lana Nikolić.

Decembar

Pogled u budućnost

U godini za nama okolnosti u kojima radimo postale su izrazito izazovne, kako zbog domaćih društveno-političkih previranja koja su rezultirala pojačanim pritiskom na aktiviste_kinje civilnog sektora, tako i zbog globalnog jačanja homofobije i transfobije. Okolnosti u kojima radimo postaju sve složenije, institucionalni okvir sve neizvesniji, a prostor za delovanje organizacija civilnog društva sve suženiji. Upravo u takvom kontekstu potvrđuje se potreba i značaj našeg rada.

U godini pred nama ostajemo dosledni u radu na poboljšanju položaja LGBT+ osoba kroz pružanje pravne i psihološke podrške, mapiranju i dokumentovanju incidenata motivisanih homofobijom i transfobijom i zagovaranju za unapređivanje zakonodavnog okvira koji treba da štiti LGBT+ osobe od nasilja i diskriminacije, te insistiranju na odgovornosti institucija pri neadekvatnoj primeni postojećih zakona i nedostatku adekvatnih zakonskih rešenja koja bi regulisala istopolna partnerstva i proces legalne i medicinske tranzicije za transrodne osobe. U narednoj godini radićemo na unapređenju saradnje sa lokalnim kvir zajednicama, širenju mreže podrške u manjim sredinama i osnaživanju pojedinaca_ki da prijavljuju nasilje i diskriminaciju, osiguravajući sistem neophodne pravne i psihološke podrške u tom procesu.

Svesni smo da promene ne dolaze brzo i da se naš rad na poboljšanju opštih uslova života za LGBT+ osobe ne može uvek videti trenutno. Zbog toga je naš rad usmeren kako na trenutnu, direktnu podršku pojedincima_kama, tako i na ulaganje u sistemske promene koje će tek u budućnosti dati svoje rezultate u vidu opšte normalizacije postojanja LGBT+ identiteta.

U 2026. nastavljamo da radimo na jačanju poverenja u zajednici, razvijanju savezništava i izgradnji partnerstava na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou, jer verujemo da je naša borba samo deo šire borbe za ljudska prava i dostojanstven život svakog pojedinca_ke i da je to borba koju možemo voditi samo zajedno, istrajno i solidarno.

Udruženje Da se zna!

